

SLOVENIJA.

List 35.

V torek 31. Kozoperska

1848.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajaše še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Popotvanje.

Letašni čez vse misli zdaljšani šolski prazniki so mi potrebni časa na ponudbo dali, semtertje kaj gotoviga zastran Slovenije nameriti. Nar perva moja skerb in želja pa je bila, v takšne okolišine po priložnosti priti, kjer bi se bilo mnenje sleherniga stanu kar mogoče odkritoserčno razodevati vtegnilo. Kar so me mnogoverstne skušnje v tem obziru lepiga in veseliga dostojno prepričale, ne morem se obotavljati, Vam prečastiti Vrednik! ob kratkim vse na znanje dati, ker si sim svest, dragim bravcam „Slovenije“ in vsim pravim domorodcam zlo vgoditi, ako prinesem kako prijetno novico o radostnim razširanjih resnično slovenskiga čuta. Sklenivši napred bližnje kraje krog svojiga doma s tem namenam obiskati, kamor koli pridem, povsod najdem veseliga serca prevladajoči živel slovenski, ki se nad silnim razpadam grozovitne nemškutarije krepko in serčno vzdiguje. Lepa vnetost za dosego naših prirojenih pravic, kakoršnih druge zdaj nam enake ljudstva vže zdavnej vživajo, se po slovenskih pokrajinah zmiram bolj in bolj razširjuje, in se sposobnejšiga poroka stori, de svetla zarja svobodnosti, narodnosti in enakopravnosti, ki se je v sušcovih dnevih vsim avstrijskim narodom nježno zablščala, ne bode nikdar več otemnela v naši ljubeznivi Ilirii; ampak ta svečana gorečnost vse verle sine matere Slave s temeljito nado napolnuje, de se priserčno zaželjeni konec popolne izpeljave slovenskiga in sploh slavjanskiga veliciga namena od dne do dne bolj prebližuje.

Kar se jasne Ipavske in Ajdovske doline vtiče, ni dvoma, de bi njuni glavni duh našim ljubim domorodcam ne bil znan, ker je tako javen, de va-nj ondodni nemškutarji le z zaničljivimi in zasramljivimi očmi in s široko odpertimi ustami ko v neznano, čudno prikazen zijajo. Kako pridno de se ondašne narodne straže obnašajo in čez mir in postavni red oestro čujejo, se Vam mende iz mnogih dopisov že odkriva. Kolikor se sim pa sam prepričati zamogel, je slovenski duh blezo malo kje tolakaj lepih plodov donesil, kakor ravno v rihenberški fari, kjer razun duhovnov tudi drugi prosti kmetje „Slovenijo“, „Kmetijske in rokodelske novice“ itd. s marljivo pazljivostjo prebirajo in se pri svojih skupšinah le od slovenskih zadev po slovensko pogovarjajo. Rajskiga veselja za res more serce sledniga domorodca zaigrati, ki izmed temnato-nemškutarskih okolic v tako jasno tovaršijo dojde, ktere oživljajoče načelo je vse skozi slovenske podstave. Moje priserčna radost pa je bila, de sim prišel v Rihenberg ravno na kvaterno nedeljo t. j. 24. Kimovca, ko se je prav svečano praznovalo ponavljenje posvečenja ondašne farne cerkve. En razdel narodne straže je pri prazničnim obhodu (procesii) in sledečim drugim sv. opravilu s streljanjem slavo dajal, de se duhovno opravilo današniga dneva s toliko slovesnostjo doslej nikdar opravljalo ni. De je ta narodna straža po izgledu drugih enacih naredb uredjena, o temu ni dvombe; ali vendar ne morem zamolčati neke nerodnosti, ki se pa pri vsih slovenskih narodnih stražah najde, to je: nemško velevanje pri terdo-slovenskih stražnikih. Slišal sim na lastne ušesa, ko je neki stražnik vže po danim povelju družiga zraven sebe stoječiga tovarša, ki je nemšino

nekoliko razumel, plašno pobaral, kaj de je zdaj pa zdaj za storiti. De se tako ravna je vojaške povelja, ki ročno izpolnenje tirjajo, zlo zamudijo, more vsaki lahko spreviditi; de se bode pa temu nasprot zmiraj taka godila, dokler bode velevanje pri stražah po nemško, je tudi sledniju videzno.

Pripovedalo se je, de bode rihenberška narodna straža imela čez osem dni, t. j. dne 1. Kozoperska v dolanim gradu praznični ples, ki je bil gotovo slovenskiga duha, ker je v rihenberškim okrogu skorej vže vsa nemšina nesrečno poginila. — Prebivavcam na Krasu bi bilo za njihovo narodnost narberžeje še več mar, ako bi le kakiga zastopniga moža imeli, ki bi jih v tem obziru kaj bolji razjasniti umel; de bi se ga pa oni s celim sercam poprijeli in oklenili, sim se sam dovelj prepričal.

V Terstu so se pred enim tednam bili jeli rezati papirni denarji (bankonoti), sosebn pa taiste po 1 gold. Ako je po tem takim kdo polgoldinarja vrednosti kupil alj pa zajedil in z banknotam plačal je pol banknota nazaj dobil i. t. n. Kmalu se je bila ta brezpostavnost po celi teržaški okolici razširila do Terga, Ajdovšine in goriškiga okroga i. t. d.; dokler je že mende lih zdaj višji gosposka takim ravnani v okom prišla.

V Gorici je popolnoma babilonska zmešnjava političkih misel; ondodna „Aurora“ *) se je le kratik čas blisketala. Predgrizki.

Slavenski Jug o zadnjih Dunajskih prigodbah.

Nova prekucija — novi punt se je vnel, in še današniga dne vre na Dunaju, v stolnim mestu avstrijskiga cesarstva.

Kri se je lila pri Beču na Donavi in po dunajskih ulicah. Mestnjani so se tolkli in klali med seboj, in cesarsko vojašno.

Ta punt, ki ga še ni ne konea ne kraja, je stresel Avstrijo ko še nikoli. Cesar je drugi pot, zapustivši dvor sprednikov svojih — pobegnil.

Metež je velik, tako de se človeku zamota nit dozdnajnih misel. Ni ga danas tistiga, ki bi zamogel predreti in znati, kaj de bo iz Avstrije!

Ali kako je prišla ta prekucija, kaj je dalo početik temu nesrečnemu puntu, ki je, bi skorej rekel, smertno rano cesarstvu zadal v ravno listi dobi, ko se je bilo jelo boljšati in opomagavati od pomladanskih vdarcov? Ali je ta punt potreben, in de se da opravičiti pred sodišem avstrijske historije? Vsak bo po svoji glavi od njega mislil. Eni ga bodo preklinjali, drugi se veselili, vsak kakor se njegovim namenam primeri in pristoji. Nekteri ga bodo v zvezde kovali, ker po svoji navadi v njem vidijo zmago svobode nad sužnostjo in vladarskim kovarstvom.

Mi smo vse drugih misel.

Mi ne grajamo punta, kader se narod vzdigne, de raz se strese jarem in okove, ter si svobodo izbojuje. Mi ne grajamo punta, v kterim gre za svobodo in za zmago svobode nad zvijačami in goljufijami kabinetov; mi ne grajamo punta, kader vladar hoče preklicati in nazaj vzeti, kar je dal, obetal in obljubil narodu.

*) Tako se je imenoval goriški časopis ki je v vlaškem jeziku natisnjen komej en dober mesec izhajal in Kimovca že zaspal. Pisatelj.

Ali, praša se, kakšen je sedajni dunajski punt, v kterim se mestnjani med seboj koljejo, in v kterim razuzdano-nesložna množica vbija in obeša ljudi samo za to, ker jim je kje kdo juhnul, de je sovražnik svobode? Se je mar v tem puntu vzdignil narod, de si svobodo pribojuje.

Ni se.

Ali gre v zadnjim dunajskim puntu za svobodo narodov avstrijskih in za zmago te svobode nad prekanjenimi kabineti?

Ne gre!

Je mar avstrijski cesar preklical (oporekel) ali le htel preklicati in nazaj vzeti, kar je dal in obetal narodu?

Ni!

Naj bo, kakor hoče, sedajni punt na Dunaju nima pravičniga izvira.

Kdo zamore le pomisliti na to, de se je Dunaj vzdignil na bor proti reakcii?

Ali ni sedel na Dunaju zbor avstrijskih narodov, sostavljen na narsirši podlagi in poklican, de bi združen z cesarjo-kraljem ustavo napravil, in na podstavi svobode novo deržavo vstvaril — novi politički zid, v kterim bi za vsakiga bilo mesta, prostora in svobode?

Je mar ta zbor kedaj šel rakovo pot, ali samo skusil peruti obrezati novodobljeni svobodi — je tedaj v krilu dunajskiga zbora bila reakcija?

Kdo bi le pomisliti mogel kaj taciga od svobodnih namestnikov svobodniga naroda, ki so se zbrali, de bi narodu svobodo zagotovili in vterdili, ne pa zaterli?

Kdo bi kaj taciga le misliti mogel od ljudi, ki so rojeni sinovi svobode, — ki so s svojim načertam ustave svetu pokazali, de so jim „plodi letašne prekucije svetinja“?

Ali je bil tedej vzrok na Dunaju, pretergati nit posvetovanja in kri prelivati po ulicah in neredu vrata odpirati?

Ako pa zbor ni dal pravičniga vzroka k puntu in kervarenji, kako ga je dalo ministerstvo, ki družiga delalo in se drugači ravnalo ni kakor v duhu zbora?

Ako je dunajski punt meril zoper ministerstvo, de bi ga s silo poderl; je meril tudi — nekoliko saj zoper zbor; zakaj ministerstvo je bilo organ zbora, in je v njemu éversto svojo podporo imelo.

Dunajski punt je prevergel vsaki postavni red. On je razžalil veličanstvo naroda, namestovaniga na dunajskim zboru, ker je poderl ministerstvo — organ zbora — proti njegovi volji. Dunajski punt se ne da opravičiti in oprostiti, ker se je ena stranka v enim mestu vzdignila zoper celi narod. Dunajski punt je prenesel revolucijo iz postavniga polja na polje nepostavne, kervave anarhie. Pa ako dunajski zbor še vendar ostane v sredi tega punta in brezpostavnosti, ter se ji tako rekoč v naročje verže, ni več zbor svobodnih avstrijskih narodov, ampak sužnik dunajske anarhie!

Poljni maršal grof Radecki Dunajski posadki (garnizon).

Vojsaki Dunajske posadke!

Nisim jez vaš zapovedajoči general, vi niste vajeni, slišati glasu mojiga in hoditi za njim v boj, ali kot poljni maršal in narstari vojak v armadi mi pravica gre, vam oestro besedo povedati.

Neslišane reči so se pred vašimi očmi zgodile, Avstrije neoskrunjeno bandero je z

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

Predsednik ministerski Vesenberg je z dopisom d. 22. t. m. iz Golomovca na predsednika državnega zbora poslal naslednji cesarjev

Razglas:

Mi Ferdinand prvi, ustavni cesar Austrije i. t. d.

Našemu sercu bolestne prigodbe v poglavitnim mestu cesarstva in brezpostavnost, ki se vedno terpi, so nam v brambo prestola in sreče naših narodov žalostno potrebo vsilile, očitni punt z orožjem vdušiti, kakor smo vse to v svojih razglasih od 16. in 19. Kozaperska t. l. svojim narodom na znanje dali.

Ker je postaven red v poglavitnim mestu podert in ker se nastop vojaških naredb bliža, je državnemu zboru nemogoče postalo, se tam dalje posvetovati. Sklenili smo tedaj zapovedati, da državni zbor seje svoje na Dunaju berž vstavi, in pokličemo ga na 15. listopada v mesto Kremzier, kjer bo zamogel, brez zamote in prenehanja vdati se edino svoji veliki nalogi izdelanja pridu naših držav primerne ustave.

Opomnijo se tedaj vsi za ustavodajni državni zbor izvoljeni poslanci, gotovo sniti se do 15. listopada v mestu Kremzier, tam prenehanja posvetovanja zastran ustave se zopet poprijeti in toisto brez vsih postranskih ozirov v kratkim do srečnega konca dognati.

Zanesemo se, da bodo vsi za ustavodajni državni zbor izvoljeni namestniki naroda v spoznanji svojih dolžnost do domovine poskerbeli, da pridejo pično o zaznamvanim času v odločenim tačasnim sedežu državnega zbora skupej, in da se bodo tam brez odloga za hitro izpolnenje jim dane velike naloge resno pognali.

Golomovec (česko: Holomouc) dne 22. Kozaperska 1848.

Ferdinand I./r.

Wessenberg I./r.

Zoper to povelje se je državni zbor t. j. ostanek poslancev, od katerih nihče ne ve, koliko de jih je, vzdignil, je protestiral, in do cesarja 4 poslance in pa ministra Krauza poslal. Boroš je posebno govoril, da bo tam v Kremziru (česko: Kroměříž) zbor od Čehov preveč v strahu držan (!).

Poslanci se zdaj niso vmanjkali pisma pisati na Cesarja in Vindišgreca in razglase delati na Avstrijance, če prav se za stanovitno pove, da jih že ni več toliko vskupej, da bi veljavne sklepe delati zamogli. Dva poslanca, ki sta iz Dunaja v Gradec prišla, sta razodela, kakor Graške novine povedo, da strahovavstvo gospodojoče stranke v zboru tako dalječ seže, da se poslanci desne plati in iz srede, ako le usta ganejo, kakor de bi kaj ziniti hotli, že zavračajo in strahujejo s vsakterim znamenjem nezadovoljnosti, tako de drugi ne govore razun širokoustnih levičnikov.

Dne 26. je čas stekel, kteriga je bil Vindišgrec Dunaju dal, da se podverže; ali Dunajčani so pogoje Vindišgreceve zaverili ter so si rajši boj z vojsaki zvolili. Dne 27. je bil Vindišgrec že gospodar od treh predmestij in je mesto vedno opominjal, da naj se vda, da se pred večji škodo obvarje.

Tudi se pravi (Gr. Z.) da je Vindišgrec tri ladje z madžarskimi dobrovoljci na Donavi razdjal in potopil.

Vindišgrec se je mende le toliko vdal, da je po imeni zaznamval osebe, ktere se mu izročiti imajo.

Dne 28. se pravi, da je armada bila že pod se spravila predmestja Erdberg, Mariahilf, Leopoldstadt in Rosau; prebivavci od Mödlinga, Fünfhaus, Sechshaus, Rustendorf in Lerhenfeld so se bili že 25. d. podali.

Kdorkoli na Dunaji zamore le orožje nositi, mora mesto braniti, če ne se postavi pred vojaško sodbo.

Od Laturjeviga regimenta (Pražani), ki med narlepši cele armade sliši, sta dva batal-

izdajstvam in s kervjo omadežvano. Že drugikrat je Cesar vaš iz svojiga poglavitniga mesta pobegniti mogel, bojni minister grof Latur je grozovitno in ostudno vmorjen, njega mervto telo osramoteno. — Hraber general je padel, kakor se reče, zadet od roke grenadirja!

Bataljon grenadirjev pozabi v gerdih gostijah in sramotni pijanosti na svojo dolžnost, pokoršino odpove in strelja — o večna sramota! na svoje lastne vojaške tovarše.

Vojsaki dunajske posadke! povejte mi, v imenu laške armade, vaših vojaških bratov, vas prašam: ste storili svojo dolžnost? Kje je straža bila, ki je grofa Latura braniti imela, ki mu je popred mervta pred noge pasti mogla, kakor prepustiti ga divjosti kervižejniga, razdraženiga vlačugarstva?

Kje so izdajavci, ki so naše bandero z sramoto pokrili? Ali jih je zadela pravična kazen? ali pa še svoje izdajavsko življenje v puntarskih verstah peljejo?

Vojsaki! Žalost se me je lotila, solze so napolnile moje staro oko, ko sim te v letopisih avstrijske armade neslišane sramotne dela zvedil.

Ena tolažba mi je še ostala, da je le mala truma bila, ki je svojo čast tako gerdo pozabila, svojo dolžnost tako sramotno razžalila. — Na vam možje, ki ste zvesti ostali, na vam zdaj leži, prestol svojiga cesarja in slobodne naprave braniti, ktere je njegova očetovska dobrotljivost njegovim narodom podeljila in ktere derhal puntarjev tako sramotno v zlo obrača.

Vojsaki! odprite oči pred brezduam, ki se pred vašimi nogami odpira; vse je na vagi, podlage državljanskiga reda so stresene; posestvu, dobrimu zaderžanju in veri se poguba žuga; vse, kar je človeku svetiga in dragiga, kar kraljestva vstanovlja in derži, hočejo pokončati, to in ne svoboda je namen tistih šuntarjev, ki vas seboj v sramoto in pogubljenje potegniti hočejo.

Vojsaki! v naši roki je zdaj bramba prestola in z njim obderžanje cesarstva. — O de bi mi božja milost dopustila, doživeti dan, kadar se bo reklo: „Armada je Avstrijo ohranila!“ še le takrat se bo zadostenje storilo za 6. in 7. t. m. tega nesrečepolniga leta, takrat še le vam laška armada, ktera zdaj meje cesarstva proti zvunajnemu sovražniku brani, bratovsko roko poda.

Glavno staniše v Milanu 16. t. m.

Radecky, poljni maršal.

Dopis Ljub. slovenskimu društvu.

Častiti zbor!

Tvoj razglas po Ljubljanskih slovenskih in nemških novicah mora oči odpreti vsim nezaupljivim nasprotnikom tvojim, kteri te mislijo nar nevarnejšiga sovražnika edinosti našiga mogočniga slobodniga cesarstva, ino jih prepričati, da ti v nemar pusté vse, kar bi zaželjeno lepo zastopnost in pa edinost narodov znalo motiti, si edino prizadevaš Slovincam sedajne prigodbe v pravim obličji oznanovati, in jih škodljivi zapeljivosti oteti. S tem djanjem si misel nas vsih podpisanih, in mi upamo, tudi vsih pametnih Slovincov zadel. Po tem naj razsajlivi del Dunajčanov in vsi, kteri z njim vlečejo, spoznajo, kaj mi Slovinci od njih sadajniga punta mislimo. Zlasti so pak tisti naših poslancev, ki v sedajnih okoljstvih še Dunaja niso zapustili, očitno pokazali, da ali ne zamorejo prav prevdariti okoljstvih in svojih dolžností, ali de nimajo prave ljubezni do svojih volivcov, ampak de so enaki petelinam na strehah, ki se po vetru obračajo. S takimi poslanci si bomo malo zmogli, zato bi bilo varno jim dano oblast koj preklicati, če milostivi Cesar sedajniga vstavniiga zbora ne bojo popolnoma preklicali, ino nove poslance voliti veleli.

Iz Loške doline na Notrajskim 19. Kozaperska 1848. (Sledi 31 podpisov spoštovanih mož.)

jona pred Dunajem z črnimi banderi, pokritimi bobni in mervtaškimi glavami na čakih. Ti vojsaki de so mende prisegli ali maševati Laturja ali pa vsi do zadnjiga poginiti.

Vindišgrec ima 300 topov in en cel regiment kanonirjev; cele armade de je blizu 90.000.

Ban Jelačić je Madžare silno potolkil in jih notar do Wieselburga nazaj zapodil, potem se pa zopet proti Dunaju vernil.

Govori se tudi že, da se je že celi Dunaj vdal, vendar ta glas se poterjen ni.

Slovenske dežele.

V Ljubljani 28. t. m. Vesela novica. Ministerstvo naše je z odpisom 5. t. m. pustilo po deželnim poglavarstvu Ljubljanske gg. pravdoznance poprašati, ako bi kdo izmed njih pripravljen bil, že to leto kaznovavne in pa splohne državljanske postave po slovensko očitno razlagati (brez plačila) in berž se jih je več naših rodoljubov oglasilo, ki so se za to sicer težko delo toliko dragovoljniši ponudili, ker je slovensko društvo svojo pomoč in podporo v poslovenjenji naših postav obljubilo in tudi že potrebne priprave za to storilo. Ako Bog da, se bodo Slovinci že letas postave v domačim jeziku učili. Čudna je le ta, da se bo Slovensina popred v narviksi šole vpeljala, kakor pa v perve šole, pri kterih, kakor zvemo, je druge spremembe ni, kakor de so se mimogredoč učencam pismenke: č, š, ž pokazale. Toliko je rodoljubje naših gg. učnikov in šolskih ogledov!! Saj že toliko naj bi naši gg. učitelji storili, da bi namest nemškiga berila kaki časopis p. r. Vedeža, Novice itd. v roke vzeli in prebirati pustili. Ganite se nekoliko!

(—r) Iz Gorice 23. t. m. Ker že dolgo dopisa iz Gorice prijeli niste, vam tu nekoliko verstic napišem.

Gorica, mirna, prijazna Gorica, ki se popred za vse viharje časa zmenila ni, je zdaj na enkrat vertoglava postala, ni je kaka velika idea prešinila, ampak le nekoliko podpihovavcov brez vesti jo je razdražilo. Že nekaj časa popred sta si časopisa teržažka Constitutionale in Telegrafo di sera, ki imata skrivaje laško-republikanski namen, nekoliko prijatlov dobila; ko pa 6. t. m. z svojo strašno, v razceplenje Avstrie namenjeno revolucijo pride, so ti Lahji greben vzdignili in si mislili, zdaj je ura za na nas. Med tim se goriški poslanec g. Catinelli, (ki je svoje pooblastenje iz rok dal), verne v Gorico, in tu ga popadeta imenovana dva časopisa in ga grajati počnete, da je on, poslanec, čisto laškiga mesta (!), Dunaj takrat zapustil, ko je sloboda v nevarnosti bila. Nekoliko popačenih goričanov je temu verjelo in napravili so mu mačjo muziko, ki pa po razsodbi Graških dobrovoljcev, v ti reči dobro znajdenih, ni dosti veljala.

Gosp. Catinelli, ki je na Dunaju rekel, da sedajno počenjanje in puntanje Dunajčanov po mislih svojih volivcov ni, ni mogel vediti, kako de so med tem Goričani doma popačeni in razdraženi bili. Pravičen mož se ne zmeni za babje besede, ali Goričani so obžalovanja vredni, da takiga moža, kot je g. Catinelli, ki ima toliko zaslug za goriško mesto in za kmetijstvo njegove okolice, kterimu je naše vladarstvo žlahtnijo, prusko pa rede ponujalo, on jih pa vzeti ni hotel, da takiga moža tako malo ceniti umejo.

Druga veliko težji zguba nam Slovincam žuga, ker je iskreni rodoljub, g. Doliak (med slovenskimi poslanci nar serčniši in nar glasniši podpornik slovenstva) tudi svoje pooblastenje volivcam nazaj dal, zakaj tudi čez njega so bili nekteri dražniki jeli govoriti, da je za odškodovanje grašakov govoril, in de je zdaj Dunaj zapustil, da z starokopitneži poteguje in takih nesramnih laži več.

G. Doliak je tedaj svoje volivce skupej povabil, jim je vse razložil, kaj in kako je, in kakšne de so misli njegove, ter je sklenil,

de ako so oni družih misel, je pripravljen odstopiti. Eni (in upam de večina) so se zavzeli in so ga prosili, da naj ostane, drugi pa so vendar jeli nekaj godernjati, kar je gosp. Doliaka primoralo, da je namestništvo od sebe dal. Vendar, če Bog da, ga bodo zopet zvolili, in slovensini krepko podporo ohranili. Prosimo rodoljube, naj se za to potegnejo.

Iz Marburga. 18. dan tega mesca je šlo 18000 Horvatov skozi naše mesto. Ti Horvati so bili od vzdige (Landsturm), ktero je general Todorović nad Madžarje peljal; ko se je pa Jelačić proti Dunaju obrnil, je tih 18000 domu poslal, ki so večji del kmeti. Od treh do šestih so skozi Marburg marširali; ni bilo slišati nobenega hrupa; v svojih opankah so tiho stopali. Vidile so junaške trupla in od sonca ogorene berkaste lica. Vtrudeni so bili od dolgega popotovanja. Od turske meje noter do Dunaja in zopet nazaj so noč in dan pod milim nebom. Zvnanj Marburga na polu so se vsedili in prenočovali; dobili so 18000 hlebov kruha 90 centov mesa in 40 sežnjov (klafter) derv. Povsod so se popolnoma mirno zadržali, vse lepo plačali, in če je njim kdo kako repo alj kos kruha dal, so vse za hvalo vzeli. Na lesenih razmih so si meso na pol spekli in zraven staro pesem od Kraljeviča peli. Ko so lačen želodec potolažili, se je vsak v svojo čoho alj surko zavil, sebe in svoje ljube, ki jih že dolgo ni vidil, Bogu priporočil, in na goli zemlji tako sladko zaspal, kakor da bi v gorki postli ležal. Dež je lil, kakor da bi bilo nebo odperlo in vmes se je bliskalo. Kadar se je zablistalo, so se vidile trupla merlicam podobne; groza me je obšla, zakaj spomnil sem se na kralja Matjaža, ki z svojo armado v frajmanovi jami leži, mislil sem, gotovo je kralj Matjaž vstal, in cel svet hoče premagati. Mislil sem: Draga zemlja, ti nam na temu svetu vse daš, živež, obleko in veselje, in kader je naše truplo starosti—trudno nas v svoje krilo zaviješ. Veliko je britkosti na svetu, pa draga zemlja, tega nisi ti krivi, ampak nehvaležni ljudi, ki se vmed seboj preganjajo. Mislil sem: osemnajst jezerov sere tukej bije z iskreno ljubeznijo za dom in za Cesarja; pa kako dolgo bodo bile? Ne bo 50 let preteklo, in zemlja jih bo krila. Še dalje bi bil v dežu stal, pa zbudil me bil iz sanjeden ki se mi je prijazno bližal z „Molim, dajte mi duhana“.

Vprašali me pa zdaj bote, kaj je nje gnalo tako dalje? Za koga so toljko preterpeli? — Brati Slovenci! Ljubezen proti domovini in proti Cesarju jih je primorala, svoje žene, otroke, starše in sestre zapustiti in se v boj podati. Živili svesti Horvati! (Celj. nov.)

Hervaska in slavonska dežela.

Peštanske novice od 21. t. m. prinese o znanilo obrista Percela dne 10. t. m. iz Hattose, v katerim pove, da je sovražnika pri Leteni potolkel in da je 800 Hervatov in cesarske pešce in konjike, med njimi pešce Piretove pri Leteni v beg razpodil in čez Muro šel. Ali naše novice od teh bitov iz dolnjega štajerja nič ne vedo. Čudno je de Percel ob enim proti jugu naprej gre in pa Dunajčanam pomoč nese. (Slav. J.)

Novica, da je general Roth celo svojo trumo od blizu 8000 mož sovražnikom izročil, se poterdi. Graničarji prosti so brez orožja domu poslani, po tem ko so škofu v Peču prisegli, da se z Madžari bojevali ne bodo; oficirje so pa v Peštu obdržali.

V Karlovcih je deželni zbor serbski dne 27. pret. m. od patrijarha Rajačića začel bil, pri katerim je tudi vojvoda general Šuplikac pričujoč bil.

Česka dežela.

Od Bana herv. sl. in dalm. je prišlo naslednje pismo na Slovansko Lipo v Pragi:

Slavno društvo! Ljubi Bratje!

Moje dosedajne dela Vam pokažejo, kam jez merim in kaj jez želim.

Kakor sim pa od ljubezni do Slavjanstva nadušen, ravno tako sim iz celiga serca prepričan, da je Slavjanstvo narveči podpora Austrije, ali de je tudi nasproti Austrija za Slavjanstvo neogibljiv pogoj (Bedingung) in de, „ako bi zdaj Austrije ne bilo, bi si jo vstvariti morali.“ — Ni tedej človeka razumniga, kateri bi ne sprevidil, de obstanje Austrije z obstanjem Slavjanstva, in to z enim narožje zvezano stoji. —

Bila je za to moja dolžnost, kot gorečega Slavjana, protiaustrijsko iz sovražstva proti Slavjanstvu izhajajočo stranko v Pešti pritiskati in vničiti; ali med tim ko sim jez proti Pešti, madjarskiga gospodstva gnezdu, šel: so vzdignili na Dunaju združeni naši sovražniki glavo, in ako bi oni na Dunaju premagali, bi moja zmaga v Pešti le polovična bila in steber naših sovražnikov bi narterdniši na Dunaju stal.

Obrnil sim se tedej z armado (vojsko) na Dunaj, de vkrotim sovražnika Slavjanstva v poglavitnim mestu Austrije. Neizmerno je postalo veselje moje, kader sim vidil, kako de česki bratje, vedeni od taistiga prepričanja, vterjeniga z povernenjem českich poslancov, zmagonosne bandera pred Dunaj donašajo, meni in armadi moji bratovsko roko podati in tam ali junaško premagati ali slavno pasti.

Mene je prepričanje, de grem zoper sovražnika Slavjanstva, pripeljalo pred Dunaj, in nadjam se, de Vi djanje moje razumete in podpirate.

V glavnim stanišu vojske h. sl. Zwöfaxingu 22. Kozaperska 1848.

Primité moj pozdrav!

Jelačić t./r.

Ban.

Ogerska dežela.

Pismo iz Budima pove: Del ogerske pri Bruk na Lajti stoječe armade, namreč Sekleri, in tudi nekoliko honvedoficirjev, in še clo prostih pešcov se je branilo stopiti z orožjem in nepoklicani na austrianske tla. Sekleri so rekli; Austria je dežela našiga kralja in cesarja, tu ne pridemo ko sovražniki! Po vojaških postavah se je to imenovalo puntanje in nepokoršina, nekoliko iz honvedskiga kardela (bramborcov) je bilo tudi po njih izpraševano in kri se je prelila. — To nam nekoliko pokaže, zakaj so se Ogrri proč pobrali od austrijske meje. (Agr. Z.)

— Velitelja Osečke in Petravardinske terdnjave Jovič in Blagojevič sta na Košutovo povelje zelene (madžarske) bandere raztegnila.

Klausenburg v Erdelju 17. t. m. Oberst-laitnant Urban se je z 1500 vojšaki, in pa veliko množico oboroženih kmetov in dvema topama iz Nasoda vzdignil in je včeraj v Sas-Regen na Maroš prišel. — Na čeli madžarskih trum pa stojita baron Vaj, ministerski komisar, in pa oberst Baldacci. — Mesto Maros-Vasarhely in Maroški stol sta poslala ljudi do Urbana, vprašat ga, zakaj de naprej sili in mesto v strah deva; on jim je odgovoril, de je iz Nasoda po vikšim povelji se vzdignil in de bo njih mesto še le zasedel, kadar bo od vikši oblasti vkaz dobil. Od Seklerjev se pravi, de se posvetvajo, kaj bi v sedajnih homatijah storiti bilo. — V Hunjadski županiji so se Valahi z vojšaki zjedini. Valahi sploh na večih krajih zbere z orožjem deržijo in se čedalje bolj pod cesarske bandera zbirajo.

Galicja in Vladimiria.

Od granice poljske. „Gazeta poljska“ od 20. pret. m. prinese list iz Varšave, iz kteriga nekoliko verstic tu podamo.

Nekoliko mescov že vsi nekaj tožijo, in nihče ni zadovoljim z svojim stanom, vsak zdihuje, de bi se premenilo, in se tudi na to zanaša, če prav nima zadosti serčnosti, de bi sam kaj počel, z eno besedo mislil bi kdo, de je moralna merzlica se glav vseh lotila, in to

je nasledik ne samo parižkiga prevrata (prekucije), ampak več dunajske in berlinske revolucije, ki so tu narveči vtisek storile. Dolgo niste slišali Rusa, de bi o politiki juhnili; danas pa že dosti glasnejši govore o slobodi, demokraciji, in spoznajo, de so spremembe silno potrebne in hvale vredne. Razumi se, de pri tem vsigdar jasna prihodnost Slavjanstva prvo mesto ima in zdi se, de je postenje in slava za Ruse neizmerna čara.

„Vsi narodi — reče mi nedavno stanoviten oficir — so dopolnili čas svoje slave; zdaj je versta na nas, na Slavjane. Samo pomnite Poljaki, de ne bo ne nam, ne vam in nobenimu Slavjanu dobro, dokler si vsi skupej bratovske roke ne podamo. Recite, kje so vam drugi bolji prijatli? Znabiti Francoz ali Nemec? zares bi smešno bilo, če bi vi še po tolikih dokazih v njih pomoč, v njih prijateljstvo verovali.“

V teh besedah, ktere dostikrat slišim, je izrečena misel večine pravičnih Rusov.

Pravim, pravičnih Rusov, zakaj te je treba razločevati od tistih nemških odpadnikov, kateri so v resnici edina podpora carskiga despotizma, in kamor sliši več polovica imenitnih uradnikov (činovnikov) civilnih in vojniških, kateri od vsih strani našo nesrečno domovino v tlačenji in torturah derže.

Ali kazen pravičniga Boga jim ne bo odšla, in gore! gore jim, kader enkrat v Rusii sprememba nastopi!... Ako bi Poljaki v ozkim bratinstvu z Nemci živeti mogli, bi od Rusov, ki nemški ževelj zaničujejo, zaverženi bili.

Nikolaj je dosti bistroumen, in pozna in sprevidi delanje višjih verstá naroda ruskiga in čedalje bolj spoznava, de se podlage njegoviga despotizma že tresti jamejo. Vpraša se samo, kaj de bo v tem hipu počel, ali se bo z vsem mogočimi močmi poganjal, de bi navadni stan reči obderžal? ali si bo iz osode družih vladarjev nauk koristil in bo sam stopil na stezo potrebniga napredka? To poslednje se zdi večimu delu omikanih Rusov narverjetniši, zakaj despotizem, napadan od vsih strani, se zares dolgo več obderžati ne da. Veliko jih govori, de se bo ta sprememba v kratkim zgodila in narpopred na Poljskim pokazala. Tako govore o knezu Leuchtenbergu ko prihodnim ustavnim kralju poljskim, zato pričakujejo Nikolaja na 23. v Varšavo. Naj bo že kar hoče, toliko je res, de sadajni car Nikolaj spozna grehe svojih dedov zastran Poljakov.

Ptuje dežele.

Nemška. V Frankobrodu se je pri pogovorih od nove nemške ustave poslanc Liebelt z prusko-poljskiga tako verlo za samostojnost polskih Slavjanov potegoval, de se Nemci čudijo, kako si more kaj taciga v nemškemu zboru prederzniti. — Frankobrod je z stana obsedniga zopet zpušen. — Pruski kralj je svojo armado (326.000 mož) za armado nemškiga kraljestva spoznal. — V Majncu se je zbor nemških katoljčanov snidil 3. dan t. m. — V Vireeburgu se bodo nemški škofi k pogovoru zbrali. Laska. Pokoj orožja so med cesarsko in sardinsko armado neki do konca mesca Listopada podaljšali. Oficirji madžarskih vojšakov v Mantovi se Košutove vlade branijo. — Sicilijani so proti Neapolitancam tri šotore napravili; v Palermi so vsi prisegli pred umreti, kot Neapolitancam se vdati. Francozka. V Parizu je nehal obsedni stan, ki jo bil 24. dan Rožnika vpeljan. Zvoljeni so tam trije novi ministri. Tretji trop izseljenecov je šel z Francozkiga v Algerijo, (815 odraslih ljudi in 70 otrok.) Britanska. Ircama O'Brien in M'Manus ki sta bila k smerti obsojena, je življenje zopet obljubljeno. Casopis „Times“ tako prijazno za Bana Jelačića govori, de mu očitajo, de je v Meternihovi službi. Špansko. Po večih krajih se je punt oglasil za Montemolina (sina don Karla) in republiko. Nar veči nevarnost je bila v Barceloni, kjer so 3 puntarske oficirje vstrelili. Švajca. Meja med Lombarskim in Švajcarskim svetam je zopet odperla za sosedsko ravnanje. 30 austrijskih vojšakov je z silo na Švajcarsko plát prišlo kjer so nekaj razsajali in nektre Tesince vklebili. Moldava. Bibesko knez se je zopet vernil v Moldavo kjer ga 3 mescé ni bilo.

Nepolitiški del.

Milica dičnimu predin gre na vojsko.

Vem, de volja to je božja,
De na vojsko moraš iti,
Poprijeti se orožja,
In samo me popustiti.

Car te kliče, kliče Slava,
Domovina če te imeti,
In želi te očetnjava
Vražne je moči oti.

Znam, de to dolžnost je sveta,
Očetnjave pravga sina,
Tudi z radostjo sprejeta,
Kader terja domovina.

Vem Slovenske de kervi si,
Korenine de si prave,
De si sercin, in de nisi
Sin nevredin očetnjave.

Torej nehajte solzice
Le mi liti iz očesa,
Zjasni se mi tužno lice,
Kakor jasne so nebesa.

Ná desnico, de resnica
Moja je in bo zvestoba,
In de hočem ti deklica
Zvesta biti clo do groba.

Če je sveta božja volja
De poverneš se iz boja,
Iz moritve černe polja,
Skaže se zvestost ti moja.

Ako je pa volja božja,
De umerješ v bitve polji
Ranjen vražniga orožja,
Vdala bom se božji volji.

Bom samica, bom devica,
Zate, dični! bom molila,
Dokler de se bo dušica
Od telesa spon ločila.

De se sklone serce naji,
Ker ni dano tu sklenitve,
U nebesih v svetim raji,
Kjer ni bati se ločitve.

Takej, dični! tri evetlice
Vzemí, dam jih u slavo ti,
Bojo ti naj tovaršice
Zmir na vsacim tvojim poti.

Perva, glej, ko sneg je bela,
Kaže, de edino tebi
Sim in zmirej bom živela.
Imaj vedno jo pri sebi.

Druga modra ko nebo je,
Glej! prečista je zvestoba,
Kaže tu ti, de zvesto je
Serce moje ti do groba.

Tretja je ko kri rudeča,
Majo ti ljubezin kaže,
Ki je terdna in goreča,
Ki gotova ti ne laže.

Nosi vse na sercu svojim,
Koder naj te sreča vodi;
Si v spominu zméraj svojim,
Z Bogam dični! zdrav mi bodi.

M. Valjavec.

Govor Bakunina,

dne 29. Listopada 1847 v polskim zbirališču v Parizu.

Gospodje!

Trenutik ta je za me silo pomenljiv. Jez sim Rus in pridem vsred tega polniga zbirališa, ktero se je sošlo obhajati obletni spomin polskiga povstanja (vzdignjenja), kteriga pričjočnost tu je že nekaki način klicanja na bor, grozenja in tako rekoč preklestiva, verženiga v obraz vsim zatiravcam Polse dežele; sem pridem, gospodje, oživiljen z vročo ljubeznijo in nepremisljivim spoštovanjem do svoje domovine.

Ni mi neznano, de Ruska dežela v Evropi ljubljena ni. Poljaki jo derže, morebiti ne brez vzroka, za narglavniši izvir svoje nesreče. Ljudje neodvisni in slobodni drugih dežel vidijo v tako naglim razširjenji njene moči, nevarnost dan na dan narasajočo in žugajočo slobodnosti vsih Evropejskih narodov.

Povsod ime Rusa plača ko pomen vsakteriga siroviga zatiranja in gerde suznosti. Rus, po očitnim mnenji Evropejskim, ni družiga, ko prosto orodje podjarjenja v roki narhujsiga in narnevarnisiga despotizma.

Gospodje, nisim tu, de bi Rusko deželo čistil krivic, ktere se ji očitajo, nisim tu, de bi se resnici zoperstavljal; nisim prišel, nemogoče dokazovati. Resnica je moji domovini čedalje bolj potrebna.

De, mi smo dosihmal sužen narod. Pri nas ni slobode, pri nas ni spoštovanja za vrednost (dostojnost) človeka. Pri nas gospodari gerd sramoten despotismus, brez uzde v svoji sili, brez meje v svojim djanji. Nobenih pravic, nobene pravičnosti, nobene pomoči zoper svojevolskost pri nas ni; mi nimamo nič, kar drugod vterduje vrednost in narodno slavo. Ni moč predstaviti si položnja nesrečnišiga in sramotnišiga nad tem. Naše zvunajno postavljenje ni manj obžalovanja vredno. Ko izpeljavci prisiljeni misli, ktera nam je ptuja, volje, ki se našim zapopadkam vstavlja, kakor tudi časti naši, smo sovraženi, in narveč ograjani v vsch deželah, zakaj povsod nas imajo za sovražnike omikanja in človeštva. Naši gospodarji se služijo naših rok, de bi devali celi svet v okove, de bi podjarovali narode in vsaki dobri izid taciga začetja je za nas nova sramota.

De tudi ne govorim od Polskiga, kjer si od od leta 1772 zlasti pa od leta 1832 neprenehljivo nečast delamo z sramotnimi grozovitostmi in hudodelstvi brez imena, samo opomnim, kako revno in nizko stojimo pri Nemcih, Lahih, Španjolcih in v Francii, povsod, kamor koli je naš kletvosnosni vtok predreti mogel! Od leta 1815. kje je ena sama narodna reč, zoper ktero bi mi stali ne bili, in kje nenarodna, ktere bi mi podporovali ne bili? Kje je politiska krivica, ktere bi mi podkurili ne bili, ali saj deležni postali? Po osodi zares obžalovanja vredni in ktere je ona perva žertva (Opfer) je Ruska dežela, od kar je v red moči perva verste stopila, postala budivka vsakteriga hudodelstva in prokletstvo vsem svetim zastavam človeštva.

Za to politiko gre našim gospodarjem hvata; Rusko ime v oficialnim zmislju (pomenu) pomeni sužnika in rabeljna! Vidite gospodje, de popolno svoje postavljenje spoznam, in predstavljam se vam ko Rus, ne desiravno sim, ampak zato ker sim Rus. Pridem z občutam globokim odgovornosti, ktera na meni leži, kakor tudi na vsih prebivavcih tiste zemlje, zakaj čast posamesniga človeka se ločiti ne da od narodove časti; brez te odgovornosti, brez te ozke zveze med narodi in njihovimi vladami, med posameznimi in narodi, bi ne bilo ne domovine ne narodnosti (pohvala).

Te odgovornosti, te skerbi v krivici, gospodje, nisim nikdar o tako bolečino občutil, kakor danas v tem hipu. Zakaj obletno svečanost, ktero vi danas obhajate, je vam imeniten spomin na sveto vzdigo (vstanje) in na viteški boj, spomin narkrasniši dobe vašiga narodniga življenja. (Dolga in gromovita pohvala). Vi vsi ste bili priče tega boja, in ste bili deležni tega boja, in ste bili gledavci in vitezi njegoví. V tem posvečenim boji se mi zdi, de ste razvili, razprostranili in napeli vse, kar je koli v vašim velikim duhu polskim bilo ognja, vdanosti, moči in rodoljubja! Od števila zadavljeni ste mogli pasti. Ali spomin lete dobe je vsigdar živo klel v žarečih obrisih serca vašiga; vi ste omladeli v tem boji, omladeli ste in močni, vterjeni v težavah in nadlogah, obdani z oklepi kalenimi v nesreči, polni junaskiga čuta gledate v minulost in prihodnost.

Praznovanje obletno 29. Listopada gospodje, ni za vas samo velik spomin, ampak tudi poročito prihodniga oslobodenja, verne nja se v svojo domovino. (Pohvala.)

(Dalje sledi.)

Lakat brade in ped človeka.

(Konec.)

Popraša jo: „Ali je šel tak in tak starec, brada mu je v hrast vžebljena?“ Deklica mu odgovori: „Je.“ On gre na ravnost za sledam v izbo. Ona pa z roko na-nj: „Ne hodi, pravi, za njim, zakaj huda ti bo pela, strašno je serdit, ves kervav in izpraskan, jez ga nisem nikoli taciga vidila.“

Ali neče deklice nikar le poslušati, ampak gre berž v sobo za njim. Ko notar pride, starec leži na postelji, brada mu v hrastu in hrast pokraj njega. Ves kervav.

Ko ga starec zapazi, naglo skoči ko oparen, pa smuk! leti ga jame in po jami doli v tretjo svojo sobo. On pa za stercam. Pride v tretjo vežo. Ko tje dojde, najde deklico, ki sedi pred hišo silo lepa, in od une lepše dalječ lepsi.

Popraša jo ta: „Ali je šel tod tak starec?“ Deklica odgovori: „Je.“ Junak: „Kje pa je?“ Deklica: „Glej ga v sobi.“ On se berž poda tje za njim; deklica ga pa z rokami zadržuje: „Ne hodi za njim, zakaj slaba se ti bo godila, ves je kervav in razpraskan, in nikoli ga še tako jezniiga vidila nisim.“

On je le poslušati neče; ampak na ravnost v sobo plane. Tu je starec v stiski, nima kam in kod; on prileti k njemu, ga pritisne z hrastam in ga vduši. Potem popelje s sabo vse tri deklice do vezelja, poguglje za vezelje una potegneta vezelje in izvlečeta gori perva lepo deklico. Ko jo vun izpravita, se začneta za-njo sukati, se veržeta in ta zvali uniga, ki kamenje mervi.

Deklica jima reče: „Jih je še doli.“

Potegneta zopet vezelje gori, izpravita na dan drugo deklico. Zdaj se tisti, ki derva krivi in ravni, zaljubi bolj v to lepši. Pa perva da unimu, za se pa hoče obderžati to.

Ali uni neče. Pravi: „Ti imaš svojo, ta pa je moja.“ Zopet se zgrabita za-njo. Ta podere uniga, ki kamenje lomi. Da mu perva, za sebe pa drugo obderži.

Deklica druga reče: „Je še ena deklica zdoli.“ Potegneta vezelje in pripravita na svitlobo tudi tretjo narlepši deklico.

Zdej se uni zaljubi še bolj v tretjo deklico, daja drugo unimu in tretjo za se hoče. Ta pa ki kamenje mele, ni zadovoljen, ampak hoče tretjo. „Ti si,“ reče, „že dve izbiral, pusti zdaj, de si jez tretjo vzamem.“ Ta pa neče, se razjezita, se veržeta in ta potlači uniga, ki kamenje mervi. Si vzame tretjo narlepši sestro. Drugi dve pa unimu da.

Potegne uni zdoli vezelje in ta ga do pol poti izvlečeta, potlej pa spustita, de un pade, zakaj zavidila sta ga, ker je bil od nju močnejši.

Un srečno pade na dno. Gre naprej, po tistim svetu. Pride do velikiga germa, na verh germa tega najde veliko gnezdo in v gnezdu leže tički cara Nojeviga. On gre h tičkam. Ti ga prosijo, de jih ovarje pred jastrobam. V tem jastrob prileti, de bi jih pojedel. On pa se zažene na-nj in ga vbije in vbrani tičke. Tički mu rečejo, de naj se skrije pod njihove krila (peruti), če ne bi ga njih oče Noj požerl; „naš oče, pravijo, ko prileti, je v prvi mahlej zlo nagel.“

Med tem se potrese celi predel, zagromi in zahršati, strah božji. On pobara tičke: „Kam hočem zdaj jaz?“ Oni: „pojdi pod naše krila.“ Gre pod krila in tički ga pokrijejo, med tim prileti oče car Noj. Začudi se, ko je našel tičke v življenji. Zakaj dozda mu je vedno, ko je po hrano šel, hodil jastreb, in njegove tičke požiral.

Popraša tičke: „Kdo je vas ovarval?“ Tički ne smejo od moža povedati; ampak rečejo: „Mi sami.“ Ali on jim verovati neče, „Tu mora biti keršena duša.“ Tički odgovore: „Je, oče, ali ne stori mu nič, on nas je pred jastrobam vbrani, in ga je vbil.“

Noj: „Ne bom, samo dajte mi ga, de ga vidim.“ Tički človeka odkrijejo, in Noj ga je od veselja devetkrat pogoltnil, in devetkrat nazaj izpljuval. Na zadnje ga popraša: „Kaj želiš od mene, zato, ker si mi tičke vbrani?“

Človek: „De me na uni drugi svet preneseš.“

Noj: „Bom. Samo pripravi devet hlebov kruha in devet pečenih ovnov, in kadar zažvižgam, mi podaj.“ Stri ta vse, kar mu je naloženo; vzame Noj nase hlebe, meso in njega. Poleti gori. In ko je pervikrat zapiskal, mu da hlebie, drugikrat pa meso, in ko je na zadnje že vse razdal, se pri kraju enkrat zaberlizne, ta pa, ker družiga dati ni imel, si odseka od svojiga stegna kos mesa in ga mu da. Med tem prideta na drugi svet. Ko sta na njemu, ga pobara Noj: „Kaj si mi pač dal poslednjikrat ko sim zapiskal?“ Ta: „Dal sim kos od svoje noge.“ Noj izpljuje, mu da nazaj, ga prilepi, in meso zaleci, ter mu reče: „Zahvali Boga, de doli nisem vedil, de imaš tako sladko meso, jaz bi te ne bil vun iznesel, temuč snedil.“

Noj gre nazaj, ta pa gre k pobratima, ki sta se ravno z deklicami venčati hotla. On ubije obadva, si vzame tretjo narlepši in narmlajši deklico, drugi razda in omoži in po tem srečno z svojo ženko dolgo v miru preživi. (Podunavka.)